

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны
санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГСА-2024/51/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Говьсүмбэр аймаг

2024 он

Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа

Утас: 70543179

Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Г.Наранбаяр

Цахим хаяг: paranbayarg@audit.gov.mn

Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн:

Баталгаат тооцоолол аудитХХК-ийн

Захирал: М.Буянбулган

Утас: 77153069

Цахим хаяг: buyanbulgan@batalgaataudit.com

Чанарын менежер: Г.Цогтбаатар

Аудитор: Н.Цэнгэнбаяр

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
5.1 Төлбөрийн акт	11
5.1.1 Цалингийн зардалтай холбоотой асуудал	11
5.2 Зөвлөмж.....	11
Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	12

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ГСА	Говьсүмбэр аймаг
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс:976-7054 3179
И-мэйл: govsumber@audit.gov.mn

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР
СУМЫН 2 ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ
Ж.ОЮУНГЭРЭЛ ТАНАА

2024.02.28 № 42
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тус байгууллага нь бүх үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

00802031

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 10 зорилтын хүрээнд 26 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 93.0 хувиар гүйцэтгэсэн гэж тайлагнасныг сумын Засаг дарга 89.3 хувийн биелэлттэй дүгнэсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно. Ингэхэд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>89,058,292.04</u>	<u>83,131,707.96</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	18,698,771.00	35,871,846.84
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	18,698,771.00	35,871,846.84
31211	Төрийн сангийн харилцах	16,088,976.00	30,116,301.84
31215	Нөөц харилцах ахмад	2,609,795.00	5,755,545.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	70,359,521.04	47,259,861.12
351	Түүхий эд материал	1,997,809.64	1,796,809.64
35110	Тусгай зориулалттай материал	861,000.00	861,000.00
35130	Эм боох материал	1,136,809.64	935,809.64
354	Хангамжийн материал	68,361,711.40	45,463,051.48
35410	Бичиг хэргийн материал	464,500.00	1,979,578.00
35420	Аж ахуйн материал	6,451,000.00	2,481,530.00
35460	Хүнсний материал	5,404,492.00	3,458,005.00
35470	Бусад хангамжийн материал	56,041,719.40	37,543,938.48
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>217,323,686.79</u>	<u>207,810,173.16</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	149,963,686.79	140,623,506.44
392	Биет хөрөнгө	149,963,686.79	140,623,506.44
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	213,503,187.86	213,503,187.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(75,700,752.24)	(96,550,428.36)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	23,468,865.18	39,194,665.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,542,846.86)	(18,464,497.60)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,776,800.00	9,212,600.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(824,900.27)	(6,699,199.68)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	850,000.00	2,273,930.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(566,666.88)	(1,846,750.96)
393	Биет бус хөрөнгө	67,360,000.00	67,186,666.72
39301	Програм хангамж	700,000.00	700,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(360,000.00)	(533,333.28)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	67,020,000.00	67,020,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>306,381,978.83</u>	<u>290,941,881.12</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	306,381,978.83	290,941,881.12
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	169,587,263.96	169,587,263.96
	Дахин үнэлгээний нөөц	664,639,968.00	664,639,968.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(527,845,253.13)	(543,285,350.84)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(527,845,253.13)	(533,509,123.05)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	(9,776,227.79)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>306,381,978.83</u>	<u>290,941,881.12</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	801,288,751.19	661,275,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	298,150,651.19	13,878,100.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,600,000.00	5,000,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө	220,557,486.83	7,356,500.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	75,993,164.36	1,521,600.00
13	Тусламж санхүүжилтийн орлого	103,500.00	35,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	103,500.00	35,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	77,915,300.00	59,095,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	77,915,300.00	59,095,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	425,119,300.00	588,267,200.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	425,119,300.00	588,267,200.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	523,046,698.19	671,051,527.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	523,046,698.19	671,051,527.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	321,311,269.00	428,111,286.16
210101	Үндсэн цалин	229,736,978.00	275,280,051.16
210102	Нэмэгдэл	74,478,320.00	123,777,181.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,874,000.00	9,574,000.00
210104	Урамшуулал	9,221,971.00	19,480,054.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,860,395.00	53,154,471.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,800,299.00	37,072,489.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,064,885.00	4,386,463.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,470,399.00	3,272,085.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	592,700.00	752,189.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,932,112.00	7,671,245.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	51,669,949.00	52,394,701.56
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,831,777.00	3,308,605.56
210302	Түлш, халаалт	43,007,557.00	43,094,439.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,830,615.00	5,991,657.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,422,393.32	22,031,029.00
210401	Бичиг хэрэг	4,912,560.00	4,296,070.00
210402	Тээвэр, шатахуун	200,000.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	48,932.00	354,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,400,920.00	2,915,300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	573,250.00	0.00
210408	Бараа материал акалсны зардал	12,286,731.32	14,165,059.00
2105	Нормативт зардал	44,963,116.00	61,816,204.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	53,000.00	201,000.00
210502	Хоол, хүнс	44,910,116.00	61,615,204.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,655,142.00	5,120,000.00
210604	Урсгал засвар	5,655,142.00	5,120,000.00

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	824,100.00	772,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	824,100.00	772,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,823,692.87	38,468,737.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,134,321.00	10,033,172.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	335,000.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,354,371.87	28,435,565.63
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	7,601,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	7,601,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,516,641.00	1,580,298.44
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,516,641.00	1,580,298.44
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	278,242,053.00	(9,776,227.79)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	278,242,053.00	(9,776,227.79)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	504,738,100.00	652,397,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,600,000.00	5,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,600,000.00	5,000,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	103,500.00	35,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	103,500.00	35,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	77,915,300.00	59,095,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	77,915,300.00	59,095,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	425,119,300.00	588,267,200.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	425,119,300.00	588,267,200.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	488,932,339.00	627,554,824.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	488,932,339.00	627,554,824.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	322,443,685.00	428,111,282.16
210101	Үндсэн цалин	233,148,534.00	281,179,875.84
210102	Нэмэгдэл	72,021,804.00	118,753,497.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,874,000.00	9,457,700.49
210104	Урамшуулал	9,399,347.00	18,720,208.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,101,831.00	53,154,475.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,713,941.00	36,488,418.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,184,522.00	4,289,386.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,518,576.00	3,431,468.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	607,244.00	854,819.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,077,548.00	8,090,384.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	51,669,949.00	52,394,701.56
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,831,777.00	3,308,605.56
210302	Түлш, халаалт	43,007,557.00	43,094,439.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,830,615.00	5,991,657.00

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	103,500.00	0.00
210401	Бичиг хэрэг	103,500.00	0.00
2105	Нормативт зардал	47,423,618.00	58,498,717.00
210502	Хоол, хүнс	47,423,618.00	58,498,717.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,980,000.00	5,120,000.00
210604	Урсгал засвар	6,980,000.00	5,120,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	959,100.00	1,169,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	959,100.00	1,169,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,734,015.00	19,923,950.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,734,015.00	16,415,350.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,000,000.00	3,508,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	7,601,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	7,601,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,516,641.00	1,580,298.44
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,516,641.00	1,580,298.44
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	7,669,300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	0.00	7,669,300.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	7,669,300.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	15,805,761.00	17,173,075.84
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,893,010.00	18,698,771.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	18,698,771.00	35,871,846.84

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	169,587,263.96	664,639,968.00	(527,845,253.13)	306,381,978.83
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	169,587,263.96	664,639,968.00	(527,845,253.13)	306,381,978.83
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	(5,663,869.92)	(5,663,869.92)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	169,587,263.96	664,639,968.00	(533,509,123.05)	300,718,108.91
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(9,776,227.79)	(9,776,227.79)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	169,587,263.96	664,639,968.00	(543,285,350.84)	290,941,881.12

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
-----	----------	------------	-----------	------

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

11000	Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл		16,088,976.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	597,756,900.00	574,274,874.16	96.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	590,155,000.00	566,672,974.16	96.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	445,341,100.00	428,111,282.16	96.1
210101	Үндсэн цалин	302,018,800.00	281,179,875.84	93.1
210102	Нэмэгдэл	132,631,500.00	118,753,497.83	89.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		9,457,700.49	0.00
210104	Урамшуулал	10,690,800.00	18,720,208.00	175.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,666,500.00	53,154,475.00	95.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,853,600.00	36,488,418.00	96.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,453,100.00	4,289,386.00	96.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,562,500.00	3,431,468.00	96.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	890,700.00	854,819.00	96.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,906,600.00	8,090,384.00	90.8
2105	Нормативт зардал	61,655,000.00	58,498,717.00	94.9
210502	Хоол, хүнс	61,655,000.00	58,498,717.00	94.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнийн төлбөр, хураамж	1,169,500.00	1,169,500.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,169,500.00	1,169,500.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,322,900.00	25,739,000.00	97.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,814,300.00	22,230,400.00	97.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,508,600.00	3,508,600.00	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,601,900.00	7,601,900.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,601,900.00	7,601,900.00	100.0
12	Татварын бус орлого	588,267,200.00	588,302,200.00	100.0
120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/		35,000.00	0.00
12200	Тусламжийн орлого	588,267,200.00	588,267,200.00	100.0
122005	Төсвөөс санхүүжих	588,267,200.00	588,267,200.00	100.0

Аудит хийсэн Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	59,095,000.00	57,514,701.56	97.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	59,095,000.00	57,514,701.56	97.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,975,000.00	52,394,701.56	97.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,880,000.00	3,308,605.56	85.3
210302	Түлш, халаалт	43,095,000.00	43,094,439.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	7,000,000.00	5,991,657.00	85.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,120,000.00	5,120,000.00	100.0
210604	Урсгал засвар	5,120,000.00	5,120,000.00	100.0
12	Татварын бус орлого	59,095,000.00	59,095,000.00	100.0
12200	Тусламжийн орлого	59,095,000.00	59,095,000.00	100.0
122005	Төсвөөс санхүүжих	59,095,000.00	59,095,000.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилт хийгдээгүй.

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,595.3 мянган төгрөгийн 2 зөрчил¹ илэрсэн бөгөөд 1,595.3 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Цалингийн зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

- Нягтлан бодогчийн ажлыг гэрээгээр хавсран гүйцэтгэж буй Д.Тунгалагтөгст "Зөрчилгүй" дүгнүүлсэн гэх үндэслэлээр хүчин төгөлдөр бус эрхзүйн актаар 2 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний урамшуулалд 1,595,352.00 төгрөг тооцож олгосон.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно" Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1 дэх "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 40.3 дэх "Үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагч нь хагас, бүтэн жилээр дүгнэнэ", Төрийн албаны тухай хуулийн 51.1.4 дэх "Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох", Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2.2 дахь "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна.", Сангийн сайдын 2022 оны 28 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 25 дахь заалтыг тус тус зөрчиж, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Зөвлөмж

1. Анхан шатны баримтын хөтлөлт, бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Бараа материалын тайлан, анхан шатны баримтуудтай танилцахад агуулахын бүртгэл хөтөлдөггүй, зарим баримтын гарын үсгийн баталгаажуулалт дутуу, шинээр карталсан хөрөнгийг тухай бүрт кодлоогүй байсан нь холбогдох журмын зааврыг бүрэн мөрдлөг болгож хэвшүүлээгүйтэй холбоотой.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.5-д "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна.", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." заалт, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан журмын тухайн маягтуудыг хөтлөх, гүйцэтгэлд хяналт

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

тавих зааврыг мөрдлөг болгоогүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Анхан шатны баримтыг холбогдох журам зааврын дагуу бүрэн хөтөлж, түүнд тавих хяналтыг сайжруулах

Дээрх төлбөрийн акт, зөвлөмжийн биелэлтийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Урамшуулал давхардуулан олгосон	1	1,595.4	1	1,595.4	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	1	1,595.4	1	1,595.4	-	-	-	-	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
АШБ-тай холбоотой	1	0.0	-	-	-	-	1	0.0
Дүн	1	0.0	-	-	-	-	1	0.0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
	НИЙТ	1	1			1			